

Nwe verb pag 4

overbruggen

Inleiding

Voor u ligt het coalitieakkoord dat de partijen CDA, SGP, ChristenUnie en GL in Zeeland met elkaar hebben bereikt. Een coalitieakkoord dat niet zonder slag of stoot tot stand is gekomen. In onze samenwerking stuitte we op grote onderlinge verschillen, maar ze bleken overbrugbaar. Niet door het sluiten van zoutloze compromissen, maar door het leggen van nieuwe verbindingen. Niet de verschillen staan centraal, maar slimme verbindingen die leiden tot bestuurlijke vernieuwing en maatschappelijke creativiteit en dynamiek. Het **overbruggen** van **grote verschillen** kan in onze ogen slechts als **er respect** is voor elkaar en voor elkaars levensovertuiging. Het onderlinge respect voor de verschillen was dan ook een belangrijke factor in de korte maar zeer constructieve en verfrissende formatietijd.

We willen niet alleen met elkaar nieuwe verbindingen maken, maar ook en juist met de Zeeuwse samenleving. Wij zien het als een uitdaging voor ons en voor de mensen, bedrijven en organisaties in Zeeland om die verbindingen te zoeken en te maken.

Ook in politiek-bestuurlijk opzicht gaan we op zoek naar nieuwe verbindingen. **Dualiteit** zal de komende vier jaar hoogtij vieren. Debatten zullen naar verwachting scherper worden. Met 20 van de 39 zetels zullen we als coalitiepartijen investeren in goede duale verhoudingen.

Met dit coalitieakkoord borduren we voort op het beleid van voorgaande bestuursperiodes. Dat is goed voor de continuïteit van bestuur en voor het bereiken van resultaten voor Zeeland. De **duurzaamheidsdriehoek**, de ontwikkeling naar **gebiedsgerichte** werken, het sterkere accent op **uitvoeren** en de in gang gezette **bestuurlijke en ambtelijke vernieuwing** zijn voor ons wezenlijke uitgangspunten. Ons motto daarbij is: **nieuwe verbindingen!**

Middelburg, 23 april 2007

Christen Democratisch Appel
Staatkundig Gereformeerde Partij
ChristenUnie
GroenLinks

Deelnemers

Burg-Vereniging

Overbruggen van grote verschillen in de samenleving

collageprogramma 2007-2011 Nieuwe verbindingen

Pagina 4 van 28

Overbruggen van grote verschillen / en dualiteit

- respect: benadrukken respect voor geheel,
- dualiteit: geheel mens natuur: ecologische verweving

•Wezenlijke uitgangspunten zijn

- duurzaamheidsdriehoek >>> Nieuwe Verbindingen
- gebiedsgericht werken
- bestuurlijke vernieuwing

▪ NieuWe Verbindingen = zelf veranderen in veranderende werled

>>> identiteit koppelen aan integrale (Nieuwe Verbindingen.) duurzaamheid

Nwe verb pag 5

① omuit mensen.
② identiteit
③ kracht van Zeeland. } cultuur en natuur.

Toekomstvisie — Synergie.

Voor een aantrekkelijke toekomst van Zeeland ligt de uitdaging voor bestuur en samenleving in het leggen van nieuwe verbindingen.

Hoe zien wij de toekomst van Zeeland? Wat zijn de belangrijkste uitdagingen voor de langere termijn waar we ons als Zeeuwse samenleving voor geplaatst zien en hoe gaan we daar op inpassen? Met de beantwoording van deze vragen hebben wij onszelf een kader gesteld voor de beleidsbeslissingen, -acties en projecten voor de komende periode 2007-2011.

Het formuleren van onze visie op de toekomst van Zeeland, bleek vooral een tijd van bestinning. Bestinning over het gezamenlijk vertrekpunt, het leidend motief en de belangrijkste uitdagingen voor de toekomst. **Ons vertrekpunt: nederen vanuit de mensen in Zeeland en vanuit de identiteit en kracht van Zeeland.** **Ons leidend motief: een duurzame ontwikkeling gericht op de Zeeuwse schaal en samenleving.** Onze belangrijkste uitdagingen voor de lange termijn: inspelen op demografische trends en klimatologische veranderingen.

De mensen en de kracht en identiteit van Zeeland centraal

De identiteit van Zeeland moeten we versterken en benutten. Deze gaat uit van wat onze provincie als eilandertje fysiek het meest onderscheidt: Zeeland is bijna evenveel land als zee. **Tussen land en zee is sprake van een voortdurende wisselwerking, waardoor dynamiek ontstaat.** Dit is zo in de natuur van Zeeland, en evenzeer in de cultuur. De zeecultuur is naar buiten gericht en staat voor dynamische elementen als grenzen willen verleggen, ruimte, vrijheid, ondernemen en avontuur, het staat voor ontwikkeling en innovatie. De landcultuur is meer naar binnen gekeerd, staat met de rug naar het water, is grondgebonden en behoudend, het staat voor rust, nuchterheid, bescheidenheid en harmonie. De **constante wisselwerking** zorgt in onze visie ook voor de **diversiteit** die bij Zeeland hoort, in sociaal, ecologisch en economisch opzicht. Dit is in allerlei opzichten verankerd in ons eilandertje en geeft ons in de 21^e eeuw een enorme voorgrond. De kleine schaal en de herkenbaarheid die onontkoombaar bij onze provincie horen zien wij als belangrijkste inspiratiebronnen om vanuit 'de mens centraal' Zeeland duurzaam te ontwikkelen. **In de "cultuur van verschil" ligt onze identiteit, onze kracht en onze ambitie.**

Diversiteit als basis voor dynamiek in Zeeland

De **diversiteit** van Zeeland is in onze ogen een absolute kracht en de basis voor dynamiek en ontwikkeling in Zeeland. Er is niet één factor dat Zeeland uniek maakt, maar juist de combinatie van allerlei factoren. De combinatie van de brede stranden, open en diep vaarwater voor de zeevaart, land- en tuinbouwproducten die de hele wereld over gaan, een unieke visserij, - schaal- en scholpdeercultuur, een goed ontwikkelde industrie, het landschap en de natuurlijke omgeving met ruime polders, duingebieden, meren, dijken en zee, de arbeidsmoraal, **de strategische ligging ten opzichte van de Randstad** en de Vlaamse steden, de flevrijke wegen, de historische steden en dorpen, de opleidingsmogelijkheden en de sociale cohesie helpen met elkaar de kwaliteit van leven in Zeeland. Wij kiezen voor duurzame **ontwikkeling door intensivering en verbetering van de Zeeuwse sociale, economische en ecologische kwaliteiten.** Dat betekent ruimte bieden voor nieuwe ontwikkelingen en kansen (dynamiek), maar ook voor de diversiteit van Zeeland en behoud en versterking van de kwaliteit. Daarbij draait het in onze visie om het leggen van nieuwe verbindingen. Daar liggen de kansen voor Zeeland.

Duurzame ontwikkeling gericht op de Zeeuwse schaal en samenleving

Een belangrijke **randvoorwaarde** voor onze investeringen in Zeeland is **duurzaamheid**. Het sociaal-culturele domein, het ecologische domein en het economische domein moeten zich in evenwicht met elkaar ontwikkelen; geen afbreuk doen aan elkaar en elkaar altijd versterken. Duurzaamheid toegepast op de schaal van Zeeland en de menselijke maat, is meer dan "afkoken" zoeken naar evenwicht in die drie domeinen. De typisch Zeeuwse situatie, gekenmerkt door identiteit en

collegeprogramma 2007-2011 Nieuwe verbindingen
Pagina 2 van 20

Leggen van Nieuwe Verbindingen = SYNERGIE

- Top down / overheid
 - Bottom-up / individu
 - Ertussen / samenleving
1. Vertrekpunt
 2. Mensen
 3. Identiteit / kracht = natuur, verbondenheid
 4. Liminaliteit van nature aanwezig – cultureel en natuurlijk
 5. “cultuur van verschil” = wisselwerking
cultuur-natuur = ambitie, kracht
 6. “diversiteit Zeeland”= cultuur en natuur / geschiedenis én toekomst
 7. “meer dan alleen evenwicht, is Zeeuws model >>> PPP wordt ecologie als bron

Nwe verb pag 6

onderlinge verschillen, vraagt in onze visie op meerdere terreinen om een Zeeuws Model. Wij investeren breed in duurzame, sterke sociale netwerken voor alle Zeeuwen, opgebouwd uit onder meer kwalitatief goede en goed bereikbare voorzieningen. De kern van dat Zeeuwse Model ligt in de steeds grotere nadruk op individuele "herkenbaarheid" en "diversiteit".

Citaat Hans Adriaanse, dean van de Roosevelt Academy in Middelburg:
"De grote nadruk op individuele "herkenbaarheid" en "diversiteit" passen goed bij algemene maatschappelijke ontwikkelingen. Herkenbaarheid is in de economie van de 21^e eeuw een productiefactor van jewelste geworden, belangrijker dan standaardisering van de 20^e eeuw. Vroeger was grootschaligheid criterium voor efficiency. Dat is nu al lang niet meer zo." En: "De Zeeuwse traditie van herkenbaarheid en kleine schaal verbindt ons met de eisen van de 21^e eeuw. De Zeeuwse identiteit is een uitstekende kans om met opgeheven hoofd de 21^e eeuw in te stappen en een voorbeeld voor de rest van Nederland te zijn. Mijn stelling is dat dit Zeeuws Model op allerlei terreinen toepasbaar is: in het onderwijs, de jeugdzorg, de ziekenhuiszorg, de integratie van bevolkingsgroepen, de werkgelegenheid, de economie en de kunst en cultuur."

Dienstverlening op herkenbare schaal door krachtenbundeling: het Zeeuws Model
Kleinschaligheid en herkenbaarheid zijn kwaliteiten van Zeeland en zijn in deze tijd van globalisering een steeds groter bezit, maar het zijn ook eigenschappen die leiden tot een lewtebare sociale infrastructuur en daarmee tot een mogelijke versnelling van voorzieningen in kleine kernen. Wij willen die kleinschaligheid en herkenbaarheid voor Zeeland behouden en versterken door toepassing van het Zeeuws Model: als Zeeuwse alternatief voor de trend van schaalvergroting. Ook in dit model draak het om nieuwe verbindingen. Met provinciebrede samenwerking, inclusief koppeling van budgetten, in de "backoffice" en decentrale "frontoffices", kunnen we enerzijds de voordelen benutten van grootschalig opbrengen en anderzijds inspelen op lokale situaties, verschillen en behoeften. Een goed voorbeeld hiervan is de ouderenzorg die georganiseerd wordt door de Stichting voor Regionale Zorgverlening (SRVZ). Zij zijn in staat gebieden om enerzijds hun ondersteunende diensten centraal op een plek in Zeeland te organiseren en anderzijds dicht bij huis de persoonlijke zorg aan te bieden, waardoor mensen in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Een ander voorbeeld is Emergis. Zij hebben een centrale basislocatie in IJsoetinge, maar bieden op veertig plaatsen in heel Zeeland, ook in de kleine kernen, zorg aan. We gaan de komende periode bekijken of dit Zeeuws Model voordelen oplevert in diverse sectoren. Met als doel: een goed functionerend netwerk voor alle Zeeuwen bestaande uit kwalitatief goede en goed bereikbare zorg, een breed aanbod aan voorzieningen, gespreide werkgelegenheid, mobiliteit voor iedereen en een aantrekkelijke woonomgeving.

Uitdagingen voor Zeeland op lange termijn

Klimaatverandering biedt ook kansen

Het klimaat verandert. Hogere temperaturen, een hogere zeespiegel, heftiger stormen zullen op Zeeland bovengemiddeld veel invloed hebben. Dit biedt bedreigingen maar ook kansen, zoals toerismewerking en een nieuwe/andere markt voor recreatie, toerisme, wonen en industriële bedrijvigheid.

Wij achten het nodig om te investeren in kennis en houding van de mensen over de oorzaken en gevolgen van klimaatverandering.

Bij klimaatbeleid zijn meerdere actoren betrokken, met uiteenlopende visies, doelstellingen en acties. Wij zetten in op de ontwikkeling van een integrale klimaatagenda voor Zeeland met in elk geval aandacht voor CO₂-vermindering, kustversterking/watermanagement, rampenbestrijding en industriële innovatie. Met deze integrale agenda moet het klimaatbeleid op de "politieke" agenda van alle betrokkenen geplaatst worden.

Demografische ontwikkeling en kansen voor Zeeland

In onze visie en collegeprogramma stellen we "de mens centraal". Daarom hebben we ons nadrukkelijk beraden op de demografische ontwikkeling en kansen voor Zeeland. De bevolking neemt vanaf omstreeks 2025 in heel Nederland (sommige regio's zelfs eerder) en ook in Europa geleidelijk af. Ook de

Zeeuws Model

- herkenbaarheid en kleine schaal
 - Voorbeeld voor de rest van Nederland
 - vergroten synergie
 - vergroten ecologisch web / duurzaam stabiel
 - nieuwe verbindingen (oud) technische en sociale vernieuwing; (nieuw) attitude: LvDO, ecologie als uitgangspunt, inclusieve eenheid van cultuur en natuur – in de natuur is dat al, in de cultuur is dat een stap voorwaarts tot zelfs een verschuiving van paradigma: 'strijd tegen water' wordt 'meewerken met natuur'
- Zeeuws model: bijv. dorpen, individuele windenergie, kleinschalig / groot waterbeheer integreren (vroeger ook al)
 - Kennis = inzicht / hoofd, hart = attitude, handen = GEDRAG / DOEN
 - Integrale agenda = géén sectoragenda; geld = universele informatiedrager

Nwe verb pag 8

3. Veilig in Zeeland

Mensen vinden veiligheid een van de meest belangrijke thema's. Daarom staat integrale veiligheid hoog op onze agenda. De ligging en geografische structuur van Zeeland maken dit thema voor Zeeland nog eens extra belangrijk. De bestrijding en beheersing van crises en rampen, externe veiligheid en de veiligheid op en rond de Westerschelde zijn belangrijke prioriteiten op het gebied van veiligheid. We maken daarbij zoveel mogelijk gebruik van aanwezige kennis en kunde bij ondernemers. We gaan actief anticiperen op de stijging van de zeespiegel en de mogelijke gevolgen daarvan voor Zeeland. Alle inwoners en bezoekers hebben belang bij sociale veiligheid en verkeersveiligheid. Ook daar zetten we de komende periode fors op in.

4. Groei en Groen in Zeeland

Dynamiek uit diversiteit is ons motto, zoals toegeleid in onze visie. Het goede van Zeeland willen we behouden en versterken en daarvoor is dynamiek nodig.

De Zeeuwse economische, ecologische en sociale diversiteit leidt tot een aparte dynamiek, waarin meerdere keuzes elkaar soms lijken tegen te spreken. Niets is echter minder waar: juist door deze keuzes is Zeeland een prettige provincie om te wonen, te werken en te recreëren. Daarom kiezen wij voor optimale, duurzame groei, technologische en ecologische ontwikkeling en toename van werkgelegenheid in meerdere sectoren. Ook hierbij is het leggen van 'nieuwe verbindingen' essentieel, bijvoorbeeld door te zoeken naar nieuwe produkt-markt combinaties of door nieuwe economische dragers op het platteland.

Ruimte en energie zijn de komende periode kernbegrippen, waarbij we als Zeeland voorop willen lopen in klimaattechnologie.

Wij hechten aan instandhouding en ontwikkeling van de landschappelijke kwaliteit en natuur in Zeeland, waarbij we oog hebben voor de intrinsieke waarde en de menselijke gebruiksfuncties van de natuur.

Door regionale, grensoverschrijdende of functionele samenwerking wordt ingezet op een extra impuls voor de economische ontwikkeling in Zeeland en duurzame versterking van de economische en ecologische structuur. Integrale gebiedsontwikkelingen dragen hier aan bij. Op gebiedsontwikkelingen zetten we de komende periode fors in.

5. Bereikbaar in Zeeland

Onder 'bereikbaar in Zeeland', verstaan we drie dingen. Fysiek bereikbaar, door het faciliteren van de mobiliteit van mensen door onder meer Openbaar Vervoer en goede infrastructuur, technisch bereikbaar, door moderne communicatieverbindingen en -technieken en tenslotte de toegankelijkheid. De verbindingen voor meerdere vervoersmodaliteiten zijn van groot belang voor de Zeeuwse economie en voor (participatie aan) het sociaal-cultureel leven binnen en buiten Zeeland. Ook in het kader van de nationale en internationale economie is bereikbaarheid van belang. De strategische ligging tussen de Randstad en de Vlaamse steden biedt kansen. Wij hechten aan een duurzaam goederenvervoer, waarbij we inzetten op een kwaliteitsnetwerk dat zorgt voor een gebundelde afwikkeling van het goederenvervoer via twee noord-zuid routes (via de A4 en via de Westerscheldetunnel) en een multimodale ontsluiting van de haven en industrie. Extra aandacht heeft de infrastructuur in Zeeuws-Vlaanderen en de sociale mobiliteit van mensen.

Door de structuur van Zeeland, met kleine(re) gemeenschappen, dunbevolkte gebieden en relatief grote afstanden, is het van belang om de fysieke bereikbaarheid met het openbaar vervoer binnen de provincie en daarbuiten aan te vullen met technische bereikbaarheid. Onder technische bereikbaarheid worden communicatieve oplossingen verstaan, zoals glasvezel, satellietverbindingen, digitale verbindingen, (mobiele) telefonie enz. Ook de digitale toegankelijkheid van de provinciale organisatie en stimulering van de digitale toegankelijkheid van Zeeland vinden wij belangrijk. Door in te spelen op deze moderne technieken willen we actief bijdragen aan de sociale participatie en economische dynamiek in Zeeland.

10. "dynamiek uit diversiteit" = SYNERGIE; nieuwe economische dragers voor platteland = én SYNERGIE én LvDO
11. ruimte en energie / voorop lopen; ecologie als bron is planologische / economische / sociale ruimte; Klimaattechnologie / kenniscentrum water; integrale invalshoek is 'meewerken met de natuur'
12. Fors inzetten op Gebiedsgerichte ontwikkeling: Schouwen-Duiveland integraal proefgebied
13. Strategische ligging is meer dan kansen voor economie; wij zijn hart van Deltametropool en kunnen integraal "voorop lopen". Identiteit koppelen aan duurzaamheid = LvDO én IMAGO

Nwe verb pag 9

Belangrijk uitgangspunt voor de toekomst vinden wij "natuur moet je beleven". De natuur moet meer dan voorheen voor mensen toegankelijk zijn, men moet het beleven en ervan kunnen genieten. De instandhoudingdoelen worden uiteraard in acht genomen. Een ander belangrijk onderwerp is de toegankelijkheid van gebieden en gebouwen voor mensen met een functiebeperking. Zowel de fysieke als mentale toegankelijkheid. Als provinciale organisatie willen wij hier een stimulerende rol en een voorbeeldrol in vervullen.

6. Samen in Zeeland

Om deze visie te realiseren willen wij een omslag maken, gaan bewegen. Sleutelbegrippen zijn: ontwikkelings- en uitvoeringsgericht werken en zoeken naar samenwerking en samenhang tussen de drie domeinen, de regio's, de verschillende belangen, wat mensen bezighoudt en wat de overheden doen. We willen een slagvaardige, duurzaam verbindende overheid zijn. De verschillende "landwielen" in de Zeeuwse maatschappij moeten steeds meer in elkaar grijpen, zodat een gezamenlijke doorgaande beweging ontstaat richting toekomst. Wat we nu in beweging zetten bepaalt de kwaliteit van de Zeeuwse maatschappij van straks. Deze opgave vraagt om een slagvaardige, naar buiten gerichte en verbindende bestuursstijl en een organisatiecultuur gericht op uitvoering (gebiedsgericht werken) en actief in het zoeken en benutten van nieuwe kansen, netwerken en creatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken waarbij wij ook over de provinciegrenzen heen kijken. Dit doen wij in samenspraak met onze partners en inwoners: een proces van "boeien en (ver)binden".

Samenwerking en samenhang zorgen ervoor dat de afzonderlijke landwielen in elkaar grijpen en dat de nadruk verschuift van herstelbeleid, via voorkombeleid naar voorafbeleid.

dat heeft vande

Meewerken met natuur - "natuur moet je beleven" vanuit integrale invalshoek. Juist dit expliciet "beleven" laten zien hoe we het hier doen = LvDO = ontwikkelen identiteit én IMAGO – ei en kip van Columbus tegelijk!

Duidelijk maken wat 'ecologische verweving is, Vlegel, strandbakje, economie, sociaal zelfbewustzijn. Voedingsbodem voor LvDO = "boeien" = op goede been zetten door bieden zinvol perspectief

14. Omslag maken, gaan bewegen >>> MVO = gewoon DOEN!

Duurzaamheidriedriehoek Rond maken bepaald de kwaliteit van de Zeeuwse samenleving van straks.

Visie

- ecologie als bron
- Integraal, basaal vernieuwend
- Geld = meest elementaire middel –inzicht = LvDO, legitimatie én stimulans = DOEN

Stedelijke vernieuwing

Speerpunt PS	Leefbaarheid en Vitaliteit
Portefeuillehouder	Dhr. Drs. H. van Waveren
Doelstelling	Een actief en participerend stedenbeleid met: 1. Het bevorderen van een gezamenlijke stedelijke profilering (o.a. prociogeld); 2. Voorbeeldwerking voor de integratie van de verschillende pijlers van de driehoek op binnenstads- of wijkniveau; 3. Behartigen van het Zeeuwse belang door coördinatie van de bovenlokale afstemming en complementariteit van het aanbod in steden; 4. De voortgang van majeure transformatieprojecten; 5. Stedelijke omgevingskwaliteit en infrastructuur uitrusting.
Partners	Gemeenten en andere partners uit de sector wooneconomie
Maatregelen/resultaten GS	Inruiling geven aan incidentele investeringen en (risicovolle) participaties voor grotere projecten.

De omvang en samenstelling van de Zeeuwse bevolking zal de komende jaren veranderen. Er zijn veel verschillen, zowel regionaal als in leeftijdscategorie. Een van de instrumenten die wij inzetten is het voeren van een actief beleid gericht op stedelijke vernieuwing en complementariteit van de Zeeuwse steden. Ook Zeeland buiten de steden is hiermee gebaat, aangezien de steden ook voor bewoners van het platteland vaak de centra zijn voor werk, onderwijs, cultuur en vrije tijd. Wij zijn dan ook van mening dat de stedelijke belangen in een ruimere context dienen te worden behartigd. Door bundeling en inbreiding sturen wij aan op steden met een goed aanbod, concurrerende woon- en werkmilieus en bloeiende centrumvoorzieningen. Hierbij hebben niet alleen de inwoners van de steden belang, maar ook de Zeeuwen van buiten die steden. Verder zijn zuinig ruimtegebruik, bovenlokale afstemming en complementariteit begrippen die wij bij de uitvoering van dit beleid zullen hanteren. Het doel dat wij uiteindelijk nastreven is een samenhangend stedelijk netwerk met in het hart een zeehavenagglomeratie van formaat, met een inwonertal van 160.000 inwoners (en een Nationaal Landschap om de hoek). Er speelt een algemeen Zeeuws belang op dit schaalniveau. De provincie geeft een impuls geven om de externe uitstraling op een hoger plan te brengen.

Knooppunt 2: Mensen in Zeeland

Integraal jeugdbeleid

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
Portefeuillehouder	Dhr. G.R.J. van Heukelom
Doelstelling	Van geïndiceerde zorg naar preventiebeleid naar voorafbeleid
Partners	Maatschappelijke instellingen
Maatregelen/resultaten GS	1. In 2010 zal 50% van de 37 actiepunten uit de nota Integraal Jeugdbeleid zijn uitgevoerd; 2. Op vlak van algemeen jeugdbeleid (voorafbeleid) zal o.m. bij tenminste 50% van alle beleidsnota's jeugd worden betrokken bij de totstandkoming van de nota; 3. Op vlak van preventief jeugdbeleid (voorkombeleid) zal o.m. door investeringen sprake zijn van 20% minder aanmeldingen van jeugdzorg.

15. Voorbeeldwerking voor de integratie van de verschillende pijlers van de driehoek... etc.
- 2- Voorbeeldwerking: samenhang ecologische verweving; landschapsherstel, ecologisch groenbeheer, ecoteam, regenwaterbeheer, C2C, duurzaam bouwen (geen innovation-island, retro of wonen op water), holarchie in dorp en wijkbeheer, stadsbeheer
- 4- voortgang van majeure transformatieprocessen; Schouwen-Duiveland als voorbeeld integrale gebiedsontwikkeling
groene scan, regiogeld (gebruiken dominant economisch paradigma) sociale duurzaamheid
Onderwijs, MBO tot wetenschappelijke kennisontwikkeling, EO-Wijers, Jusuck Koh

Nwe verb pag 12

4.	Op vlak van jeugdzorg (herstelbeleid) zal o.m. - 80% van de hulp in de leefomgeving van de client plaatsvinden; - zal wachttijd (max. 4 weken) worden gewerkt.
----	--

In deze periode voeren wij de nota Integraal Jeugdbeleid 2007-2012 (IJB) uit. Uitgangspunt hierbij is het creëren van kansen voor de jeugd van 0 tot 23 jaar (voorbeleid). Het gaat dan om inzet op voldoende en goed onderwijs, voldoende mogelijkheden voor vrije tijd en uitgaan, jeugdparticipatie, voldoende (speel)ruimte voor de jeugd, veilige fietspaden en voldoende openbaar vervoer. Bovendien moet het onderwijs goed aansluiten op de arbeidsmarkt, moeten er voldoende stageplekken zijn en voldoende banen en huizen voor starters. Door investeren in voorbeleid kan de druk op het preventief jeugdbeleid (voorkombeleid) en de jeugdzorg (herstelbeleid) uiteindelijk verminderen. Inzet op deze twee laatste terreinen blijft noodzakelijk.

Het preventief jeugdbeleid dient versterkt te worden en de samenhang ervan verbeterd. Alhoewel dit een gemeentelijke taak is, blijft provinciale inzet noodzakelijk. Meer kinderen worden hierdoor immers tijdig geholpen, waardoor wordt voorkomen dat ze een beroep doen op de jeugdzorg.

De vraag naar jeugdzorg blijft aanvankelijk hoog en neemt mogelijk zelfs (tijdelijk) nog toe. Niettemin is het uitgangspunt dat er wachttijd vrij wordt gemaakt, zowel bij de toegang als bij het zorgaanbod. Voor het zorgaanbod zal het IPT-stelsel (Intensief Pedagogische Thuiszorg) overvloedig worden ingezet. De effecten van het voorbeleid worden bij het preventief jeugdbeleid en de jeugdzorg pas na enige jaren zichtbaar; de effecten van het preventief jeugdbeleid op de jeugdzorg eveneens.

Op financieel vlak betekent dit dat er in de komende periode naast de (extra) inspanningen voor de uitvoering van de nota IJB extra éénmalige investeringen nodig zijn in het preventief jeugdbeleid en de jeugdzorg.

Versterking Zeeuws Model

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
Portefeuillehouder	Dhr. G.R.J. van Heukelom
Doelstelling	Versterking en toepassing van het Zeeuws Model gericht op een goed functionerend, provinciedekkend netwerk van kwalitatief goede en goed bereikbare voorzieningen voor alle Zeeuwen
Partners	Gemeenten, dorpsraden, aanbieders voorzieningen, ondernemers, bewoners/afnemers
Maatregelen/indicatoren GS	1. Tienjarige leven plots opstarten uiterlijk voorjaar 2009; 2. Ontwikkelen van meetinstrumenten

Wij werken aan versterking en toepassing van het Zeeuws Model door het stimuleren/uitvoeren van twee pilots, waarbij de gedachten uitgaan naar optimalisering van Openbaar Vervoer en gezondheidszorg. Doel is het model te optimaliseren. Moderne ontwikkelingen in de ICT meenemen, door te kijken hoe ICT kan bijdragen aan de verbetering van de sociale infrastructuur, de zorginfrastructuur en de sociale samenhang in Zeeland. Ten behoeve van de pilots instrumenten ontwikkelen die de effectiviteit en de tevredenheid van de betrokken partners kunnen vaststellen.

Back-office WNO

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
Portefeuillehouder	Dhr. G.R.J. van Heukelom

- 16. ...ontwikkeling in ICT meenemen...
...sociale samenhang verbeteren...
- ICT – Regiogeld; als WIJ het hier uitvinden zijn wij voorbeeld. Gaat over klimaat, energie en water!
- Richten op ontwikkelen attitude, herkenbaarheid op Zeeuwse schaal
- digitaal Tam-Tam-systeem koppelen aan duurzame toekomst

Nwe verb pag 14

4. Op vlak van jeugdzorg (herstelbeleid) zal o.m.
- 80% van de hulp in de leefomgeving van de client plaatsvinden;
- zal wachtlijstvrij (max. 4 weken) worden gewerkt.

In deze periode voeren wij de nota Integraal Jeugdbeleid 2007-2012 (DB) uit. Uitgangspunt hierbij is het creëren van kansen voor de jeugd van 0 tot 23 jaar (voorafbeleid). Het gaat dan om inzet op voldoende en goed onderwijs, voldoende mogelijkheden voor vrije tijd en uitgaan, jeugdparticipatie, voldoende (speel)ruimte voor de jeugd, veilige fietspaden en voldoende openbaar vervoer. Bovendien moet het onderwijs goed aansluiten op de arbeidsmarkt, moeten er voldoende stageplekken zijn en voldoende banen en huizen voor starters. Door investeren in voorafbeleid kan de druk op het preventief jeugdbeleid (voorkombeleid) en de jeugdzorg (herstelbeleid) uiteindelijk verminderen. Inzet op deze twee laatste terreinen blijft noodzakelijk.

Het preventief jeugdbeleid dient versterkt te worden en de samenhang ervan verbeterd. Alhoewel dit een gemeentelijke taak is, blijft provinciale inzet noodzakelijk. Meer kinderen worden hiendoor immers tijdig geholpen, waardoor wordt voorkomen dat ze een beroep doen op de jeugdzorg.

De vraag naar jeugdzorg blijft aanvankelijk hoog en neemt mogelijk zelfs (tijdelijk) nog toe. Niettemin is het uitgangspunt dat er wachtlijstvrij wordt gewerkt, zowel bij de toegang als bij het zorgaanbod. Voor het zorgaanbod zal het IPT-stelsel (Intensief Pedagogische Thuiszorg) onverminderd worden ingevoerd. De effecten van het voorafbeleid worden bij het preventief jeugdbeleid en de jeugdzorg pas na enige jaren zichtbaar; de effecten van het preventief jeugdbeleid op de jeugdzorg eveneens.

Op financieel vlak betekent dit dat er in de komende periode naast de (extra) inspanningen voor de uitvoering van de nota DB extra éénmalige investeringen nodig zijn in het preventief jeugdbeleid en de jeugdzorg.

Versterking Zeeuws Model

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
Portefeuillehouder	Dhr. G.R.J. van Heukelom
Doelstelling	Versterking en toepassing van het Zeeuws Model gericht op een goed functionerend, provinciedekkend netwerk van kwalitatief goede en goed bereikbare voorzieningen voor alle Zeeuwen
Partners	Gemeenten, dorpsraden, aanbieders voorzieningen, ondernemers, bewoners/afnemers
Maatregelen/resultaten GS	1. Tenminste twee pilots opstarten uiterlijk voorjaar 2009; 2. Ontwikkelen van meetinstrumenten

Wij werken aan versterking en toepassing van het Zeeuws Model door het stimuleren/uitvoeren van twee pilots, waarbij de gedachten uitgaan naar optimalisering van Openbaar Vervoer en gezondheidszorg. Doel is het model te optimaliseren. Moderne ontwikkelingen in de ICT meenemen, door te kijken hoe ICT kan bijdragen aan de verbetering van de sociale infrastructuur, de zorginfrastructuur en de sociale samenhang in Zeeland. Ten behoeve van de pilots instrumenten ontwikkelen die de effectiviteit en de bevredenheid van de betrokken partners kunnen vaststellen.

Back-office WHO

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
Portefeuillehouder	Dhr. G.R.J. van Heukelom

17

Voorzieningen behouden c.q. verbeteren om de leefbaarheid van kleine kernen te verbeteren

door invoeren regiogeld

- alles is "te duur"
- Zeeland-Arena
- Schouwen-Duiveland-Arena

- groene scan
- regiogeld

= geld als transformatiemiddel

= geld is geen obstakel meer

= Hoofd en hart verbinden = doen!

= Majeur transformatieproces

Portefeuillehouder	Dhr. drs. H. van Waveren
Doelstelling	Cultuur als instrument voor verbinding
Partners	Gemeenten, museale instellingen, rijksoverheid, maatschappelijke instellingen
Maatregelen/resultaten GS	1. Culturele manifestatie "cultuur en religie" organiseren; 2. In discussie over nieuwe cultuurnota 2009-2012 de kunsten centraal stellen; 3. Een kwaliteitsimpuls cultureel erfgoed mogelijk maken; 4. Bijdrage leveren aan een nieuwe wetenschappelijk verantwoorde geschiedschrijving van Zeeland en deze breed toegankelijk maken.

Cultuur binnen onze Zeeuwse samenleving is van groot belang voor de samenhang, het inspireren van mensen, het leggen van nieuwe verbanden en het mogelijkheden geven aan mensen om zich zelf te uiten. Wij willen deze periode voortbouwen op het cultuurbeleid zoals vastgelegd in de cultuurnota "cultuur continu" voor de periode 2005-2008.

Ontrentkomstig een Statenmotie zal in 2008 een culturele manifestatie plaats vinden. Deze krijgt het thema "cultuur en religie".

In het debat rond de nieuwe cultuurnota zullen met name de kunsten centraal staan.

De verbreding van de kunstensector in de afgelopen jaren en de ontwikkeling op landelijk niveau geven hiertoe ook aanleiding. Wij zijn van mening dat er meer Rijsgeld voor de Zeeuwse cultuur beschikbaar dient te komen. De verhoudingen in Nederland zijn scheefgetrokken.

Het beleid voor archeologie, archieven, immaterieel erfgoed, musea, cultuurhistorie en monumentenzorg is vastgelegd in een uitwerkingsnota's, die doorlopen tot en met 2012. Om de uitvoering van dit beleid te verzekeren, stellen wij extra financiën beschikbaar om een kwaliteitsimpuls cultureel erfgoed mogelijk te maken.

Gask willen wij financieel bijdragen aan een nieuwe wetenschappelijk verantwoorde beschrijving van de geschiedenis van Zeeland. Deze dient gereed te zijn voor het jubileumjaar 2014, waarin de provincie Zeeland 200 jaar bestaat in zijn huidige omvang. Tevens wordt een aansprekende breed toegankelijke versie van de Zeeuwse geschiedenis opgesteld.

Knooppunt 3: Veilig in Zeeland

Integrale Veiligheid

Spierpunt P5	Leefbaarheid en vitaliteit, Klimaat energie en water en Economie en kennis
Portefeuillehouder	Mevr. Drs. K.M.H. Peijs
Doelstelling	Een veilige provincie waarin aandacht is voor veiligheid in de ruime zin des woords.
Partners	Gemeenten, veiligheidsregio, inspectiediensten, bedrijven, Delta NV, onderwijsinstellingen/kennisinstellingen, Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland (ROVZ), operationele diensten
Maatregelen/resultaten GS	1. Ontwikkelen integraal veiligheidsbeleid; 2. Uitvoering integraal veiligheidsbeleid coördineren; 3. Het instellen van een veiligheidsbudget, waarmee initiatieven worden ondersteund.

18 Cultuur als instrument voor verbinding
= Culturele factor activeren

Cultuur integraal verbinden met toekomst

- Kwaliteitsimpuls cultureel erfgoed: verleden inzetten voor toekomst
- Strijd tegen water wordt meewerken met natuur
- Natuur is samengaan cultuur en natuur
- Natuur is meer dan water = inclusieve eenheid mens en natuur
- Cultuur heeft uitdrukking in geld; bij "cultuur inzetten als instrument voor verbinding" denken we aan regiogeld en 'groene' scan, om natuur en cultuur te verbinden

Geld komt met bakken binnen als WIJ identiteit koppelen aan duurzaamheid, voorbeeld willen zijn voor heel Nederland!

Nwe verb pag 16

Mensen vinden wonen, veiligheid, werken en vervoer de vier belangrijkste thema's in hun leefomgeving. Vanuit dat oogpunt geven wij invulling aan de integrale veiligheid, waarbij we samenwerking met en tussen alle partners in de veiligheidsketen willen bevorderen en faciliteren. Integrale veiligheid betreft een reeks van onderwerpen: openbare orde en veiligheid (rampen en crisissituaties), interne veiligheid (de BRZO-bedrijven), sociale veiligheid, verkeersveiligheid, veiligheid tegen natuurverschijnselen enz. Wij stimuleren de realisatie van een Kenniscentrum Deltamaster in Zeeland en de ontwikkeling van een Europees kenniscentrum voor rampenbestrijding ten aanzien van transporten van nucleair materiaal. Wij streven naar een intensivering van het integraal veiligheidsbeleid en een verdere samenwerking tussen partijen in de veiligheidsketen met een rol in het voorkomen en herstellen van onveilige situaties. Het aspect sociale veiligheid (waaronder preventief jeugdbeleid) komt elders aan de orde.

Verkeersveiligheid

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
Portefeuillehouder	Mevr. Drs. K.M.H. Peijs
Doelstelling	1. Een verkeersveilig Zeeland; 2. Het realiseren van een dalende trend van verkeersslachtoffers in Zeeland.
Partners	Gemeenten, waterschappen, rijksoverheid
Maatregelen/resultaten GS	1. Instellen verkeersveiligheidsbudget; 2. In 2010 zijn er 20 % minder ernstige verkeersslachtoffers t.o.v. 2001-2003.

Voor verkeersveiligheid houden wij vast aan een dalend aantal verkeersslachtoffers voor deze collegeperiode. Hiervoor zal extra inspanning worden geleverd in de vorm van het toelaten van een veiligheidsbudget, vanuit initiatieven, die de verkeersveiligheid vergroten worden ondersteund. Het gaat met name om initiatieven die op korte termijn kunnen worden gerealiseerd in de verbetering van de infrastructuur. Hierbij zal (naar gelang op ons voornemen om de administratieve lastendruk te verminderen) worden gezien op welke wijze subsidies (aan b.v. scholen, bedrijven, instellingen en andere wegbeheerders) gemakkelijk kunnen worden verleend. De financiële middelen hiervoor komen deels van het Rijk (de Brede Doel Uitkering) en vullen wij aan met eigen, provinciale middelen.

Openbare Orde en Veiligheid

Speerpunt PS	-
Portefeuillehouder	Mevr. Drs. K.M.H. Peijs
Doelstelling	1. Een veilige provincie waar veiligheid als kernvoorwaarde voor woon- en werkveiligheid wordt beschouwd; 2. Kennisontwikkeling en innovatie hebben een plaats in het veiligheidsbeleid.
Partners	Gemeenten, veiligheidsregio, inspectieondersteun, bedrijven, onderwijsinstellingen/kennisinstituten
Maatregelen/resultaten GS	1. De komst van een tunneloefencentrum voorbereiden; 2. De veiligheid op en rond de Westerschelde verbeteren; 3. De veiligheid op de Deltawateren verbeteren; 4. Ook actieve coördinerende rol van de CdK stimuleren op het gebied van OOV in Zeeland; 5. In internationaal verband ontwikkelen van kennis en instrumenten voor

19

Klimaatgericht ontwerpen
is integraal: technisch en
sociaaleconomisch

19

Kennisontwikkeling en innovatie
- integrale gebiedsontwikkeling is
klimaatgericht ontwerpen
- kennisontwikkeling is niet alleen
technische ontwikkeling maar eerder
nog integraal sociaaleconomische
ontwikkeling
- simpelweg door invoeren van
regiogeld en 'groene scan'
- veranderen c.q. 'innovatie' is vooral
nodig tussen de oren – LvDO
- 'nieuw' geld maakt ons handelen
inzichtelijk en zelfsturend

19
20

Nwe verb pag 17

het bestrijden van overstromingen vanuit zee en evacuatiemethodieken.

De openbare orde en de openbare veiligheid zijn kerntaken van de overheid. Publieksenquêtes hebben aangetoond dat de bevolking veiligheid beschouwt als één van de primaire levensbehoeften en veiligheid scoort daarmee bijzonder hoog. Ook wij beschouwen veiligheid als een zeer groot goed en een belangrijke voorwaarde voor het welzijn van de Zeelandse samenleving. Onze ligging en geografische structuur vragen om extra aandacht voor veiligheid. In dit kader is een belangrijke rol weggelegd voor de veiligheidsregio en de gemeenten. Voor het provinciaal bestuur zien wij een stevige ondersteunende en faciliterende rol weggelegd.

Om de kennis over veiligheid te kunnen vergroten en de preventie en bestrijding van crisissituaties te kunnen verbeteren, stimuleren wij de komst van een tunneloefencentrum naar Terneuzen. Over de veiligheid op de Westerschelde zijn er worden afspraken gemaakt met zowel de Nederlandse, de Vlaamse als de Belgische overheid. De komende periode willen wij de uitvoering daarvan sterk bevorderen. Samenwerking met bedrijven zal ook op gebied van veiligheid, en dan met name de rampenbestrijding tot efficiëncywinst leiden. Daarom wordt bezien hoe samenwerking met bedrijven een rol kan vervullen bij het waarborgen van de veiligheid op de Westerschelde. Wij vinden dat, in het tweede risicogebied van Nederland met internationale kenmerken en relatief voor BRZO-bedrijven de preventie en bestrijding van risico's en rampen verder verbeterd moeten worden. Met bijzonder aandacht voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Watermanagement

Speerpunt P5	Klimaat energie en water
Ponsfeuillehouder	Dhr. J.J. van Ginke
Doelstelling	Ontwikkelen van integraal veiligheidsbeleid m.b.t. de klimaatveranderingen
Partners	Gemeenten, veiligheidsregio, waterbeheerders
Maatregelen/resultaten GS	1. Vormgeving en ontwikkeling van Kenniscentrum Deltawater tot een goed functionerend kennisnetwerk dat bijdraagt aan concrete pilots en initiatieven; 2. Het deltaprogramma (waaronder besluitvorming en aanpak Volkerak-Zoommeer en Grevelingen) is in uitvoering; 3. De Klimaatagenda zoals opgenomen in het Omgevingsplan (pagina 165-167) is gemaakt

De gevolgen van de klimaatverandering voor waterbeheer en veiligheid zijn voor Zeeland groot. Zeespiegelstijging en versterkte piekafvoeren van de grote rivieren zullen ons voor nieuwe uitdagingen plaatsen. Waar nodig zal de 'Delta agenda' daarop worden aangepast. Bij nieuwe uitdagingen horen ook nieuwe en vernieuwende oplossingen. Deze zullen worden getoetst op hun effectiviteit en aanvaardbaarheid, en zo nodig en mogelijk worden toegepast.

Het Kenniscentrum Deltawater speelt een belangrijke rol bij het initiëren en uitvoeren van maatregelen. Het is onze ambitie dat de ervaringen, de kennis en de kunde van het Kenniscentrum Deltawater ook **buiten Zeeland** worden herkend en erkend.

Vanzelfsprekend is bij de uitvoering van dit beleidsonderdeel samenwerking met andere beleidsvelden nodig, waarbij in preventief opzicht het energiebeleid telt, en bij de uitvoering van curatieve of mitigerende maatregelen natuur, landbouw en visserij in beeld komen.

collegieprogramma 2007-2011 Nieuwe verbindingen

Pagina 17 van 29

21

Klimaat, energie, water

Zeeland als kenniscentrum, integraal selling-point = kennen, herkennen, erkennen.

Made in zeeland synoniem voor (integrale) duurzaamheid

Made in Zeeland synoniem voor nieuwe (integrale) kunststroming, ecologie als bron.

Made in Zeeland synoniem voor Nieuwe Rust, Nieuwe Ruimte – sociale ruimte – economische ruimte – ecologische ruimte

Nwe verb pag 19

Partners	Rijksverheid, Vlaamse overheid, natuurorganisaties
Maatregelen/resultaten GS	1. Onderzoek naar en beoordeling van alternatieve oplossingen voortzetten; 2. Intensief communicatiebeleid.

In de Ontwikkelingschets Schelde-estuarium 2010 is de trits veiligheid – natuurlijkheid – bereikbaarheid benoemd voor de Westerschelde. Op basis van het derde Memorandum van overeenstemming tussen de Nederlandse en Belgische rijksoverheden moet het verlies aan natuurwaarden in de Westerschelde zo veel mogelijk hersteld worden. Wij willen als provincie voorafnog de regie op dit natuurherstel behouden. Ons afwegingskader is eerder genoemde trits en de afspraken daarover met de rijksoverheid. Uitgangspunt daarbij is dat zo min mogelijk gebruik gemaakt zal worden van goede landbouwgrond en dat eventuele grondverwerving geschiedt op vrijwillige basis, zoals PS hebben uitgesproken. Wij zetten ons in om zo goed als mogelijk tegemoet te komen aan de maatschappelijke gevoelens over dit onderwerp en de grondgebruikers binnen afzienbare tijd duidelijkheid te geven. Wij zetten de zoektocht naar alternatieve oplossingen voor het gebruik van landbouwgrond voort. Wij nemen de onderzoeksresultaten van de Commissie Maaijers en het door natuurorganisaties, Staatsbosbeheer, ZLTO, Het Zeeuws Landschap en stichting De Levende Delta ontwikkelde alternatief, uitdrukkelijk mee. Kanshebbende resultaten bespreken wij met belanghebbenden en betrokken overheden. Hierover communiceren wij intensief met de Zeeuwse samenleving.

Onderwijs/kennisinstituten

Speerpunt PS	Kennis en economie
Portefeuillehouder	Dhr. G.R.J. Van Heukelom
Doelstelling	1. Passend onderwijs: realiseren van een dekkend provinciaal onderwijsaanbod waarbinnen alle leerlingen passend onderwijs kunnen krijgen; 2. Doorlopende leerlijnen: ten behoeve van de leerlingen realiseren van gemakkelijke en effectieve verbindingen tussen opleidingen en opleidingstrajecten; 3. Werken en Leren: - zorgen voor een adequate voorbereiding van scholieren op de arbeidsmarkt - in samenwerking met onderwijs, overheid en ondernemers (de drie O's) projectmatig en concreet werken aan de verbetering van de relatie onderwijs – arbeidsmarkt (Akkoord Zeeuwse Kenniseconomie) 4. Kennisontwikkeling en Kennisbehoud: - Ondersteuning van innovaties in het bedrijfsleven vanuit het onderwijs - Een impuls voor het innoverend vermogen van de Zeeuwse economie
Partners	Bedrijfsleven, onderwijsinstellingen/kennisinstituten, gemeenten, rijksoverheid, partners in de NV Economische Impuls Zeeland
Maatregelen GS	1. Materieel en immaterieel ondersteuning van initiatieven; 2. Co-financiering naast de rijksfinanciering op initiatief van onderwijsinstellingen/kennisinstituten; 3. De onderlinge samenwerking tussen de onderwijsinstellingen/kennisinstituten en samenwerking met bedrijven stimuleren.

Wij werken aan een nieuwe onderwijsnota met als belangrijke uitgangspunten: passend onderwijs, doorlopende leerlijnen, werken en leren, kennisontwikkeling en kennisbehoud. Uit deze uitgangspunten worden agenda's ontwikkeld

22 Impuls innoverend vermogen Zeeuwse economie

ondersteuning van innovaties in het bedrijfsleven vanuit het onderwijs

- opzetten duurzame toekomst als cultuurprofiel van Pontes Pieter Zeeman, verder HZ, Universiteit Wageningen / Tilburg, VU Amsterdam, EUR.

- Roosevelt Academy: Nieuwe rust = filosofie, sociologie, techniek, religie, veranderingskunde, bestuursmanagement, ontwikkelingssamenwerking, Nieuwe planologie, HRM

23 kennisontwikkeling, kennisbehoud

- Genius loci omzetten in handelingsperspectief, gouden eeuw laten herleven in NU

-Kaizen

- Ht&K-psychologie

Ter realisering van de doelstelling van het Akkoord Zeeuwse Kenniseconomie: het verbeteren van de Zeeuwse Kenniseconomie, worden, door tussenkomst van de NV Economische Impuls Zeeland, projecten door de Zeeuwse onderwijsinstellingen, kennisinstellingen en ondernemers uitgevoerd. Om dit te bevorderen nodigen wij de onderwijsinstellingen, in zowel het (voorbereidend) middelbaar, het hoger als het wetenschappelijk onderwijs, de kennisinstellingen en ondernemers uit om projecten te ontwikkelen en uit te voeren die bijdragen aan het realiseren van de doelstelling van het Akkoord Zeeuwse Kenniseconomie. Wij stimuleren de versterking van de samenwerking tussen instellingen en/of instituten en tussen de onderwijsinstellingen/ kennisinstellingen en het bedrijfsleven voor alle beroepen en op alle (beroeps)niveaus.

In samenwerking met de onderwijs-, onderzoeksinstellingen en Sloop gaan we na hoe we de onderzoekscapaciteit in de drie domeinen van de duurzaamheidsdriehoek kunnen vergroten door een voortgaande samenwerking tussen die instituten.

Natuurgebieden

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit
Portefeuillehouder	Dhr. J.J. van Ginkel
Doelstelling	Betrokkenheid samenwerking vergroten bij natuurontwikkeling
Partners	Potentiele bezoekers van natuurgebieden, routebureau stichting Promotie en Marketing Zeeland Delta
Maatregelen/resultaten GS	- Jaarlijks de toegankelijkheid/beleefbaarheid van 3 nieuwe en 3 bestaande natuurgebieden vergroten en verbeteren, daarbij rekening houdende met de wettelijke mogelijkheden; - Intensief communiceren met de belanghebbenden bij de aanleg van nieuwe natuurgebieden, o.a. met de boeren; 90 % van de nieuwe natuurgebieden hebben voorzieningen voor recreatief medegebruik, extra aandacht zal worden besteed aan toegankelijkheid voor mensen met een functiebeperking.

Natuurgebieden vormen een belangrijk onderdeel van het Zeeuwse platteland. Belanghebbenden en omwonenden worden bij het voorgenomen inrichten van die gebieden intensief betrokken (inspraak). Openbare toegankelijkheid van die gebieden, moet mogelijk zijn: natuur voor en door mensen! Wij denken hierbij vooral aan de aanleg van wandel-, fiets- en ruiterpaden in aansluiting op bestaande paden en het ontwikkelen van netwerken op het platteland. Ook agrarische samenwerkingsverbanden kunnen bij de aanleg, beheer en het onderhoud van natuurgebieden, een belangrijke rol vervullen.

Verziltingsproblematiek landbouwgronden

Speerpunt PS	Klimaat, water en energie
Portefeuillehouder	Dhr. Mr. Drs. A.J.G. Poppelars en dhr. J.J. van Ginkel
Doelstelling	De landbouw ondersteunen bij de aanpak van de verziltingsproblematiek
Partners	ZLTO, Rijkswaterstaat, waterschappen, waterbedrijven
Maatregelen/resultaten GS	- Adequate zoetwatervoorzieningen mogelijk maken; - Ondersteuning bieden bij de omschakeling van "zoetwaterlandbouw" naar zilt teelten.

24

Akkoord Zeeuwse kenniseconomie

- uitgaan van ecologie als bron (het land, de zee, de mensen) levert kennis voor Zeeuws Model

•

Integrale duurzaamheid centraal

- behouden wat we hebben aan lokale kennis (mossel, visserij, landbouw, groente/fruit, recreatie), koppelen aan functioneel ecologische verweving.

- koppelen culturele factor aan Nieuwe Rust en Nieuwe Ruimte

Nwe verb pag 21

Veel landbouwgebieden in Zeeland hebben te maken met verzilting van goede landbouwgronden. Daarbij geldt dat sommige, aan landbouwgronden grenzende waterpartijen door het herstel van de Deltawateren zullen gaan verzilten, waardoor de huidige mogelijkheid van zoetwatervoorziening vanuit deze wateren zal komen te vervallen. Om de door de verzilting getroffen agrariërs tegemoet te komen, stimuleren wij – in aanvulling op andere instrumenten – het zoeken naar alternatieven, waaronder zoetwateraanvoer vanuit het Hollands Diep via West-Brabant en vanuit de Brabantse Wal. Ook bieden wij ondersteuning, met name vanuit onze landbouwontwikkelingen, bij de omschakeling van “zoetwaterlandbouw” naar “zoutwaterlandbouw” (zilte teelten).

Integrale gebiedsontwikkeling

Speerpunt PS	
Leefbaarheid en vitaliteit, Klimaat, water en energie, Economie en kennis	
Portefeuillehouder	Portefeuillehouder primair besluit
Doelstelling	Het maken van een kwaliteitsvlag in economisch, ecologisch en sociaal perspectief in gebieden.
Partners	Overheden, bedrijven, particulieren, maatschappelijke organisaties
Maatregelen/resultaten GS	1. Inzet voor de totstandkoming van in het Omgevingsplan benoemde integrale gebiedsgerichte projecten (planontwerp, voorbereidend onderzoek, mkb's, mer, grondexploitatieprojecten) als cofinanciering en het leveren van bijdragen aan vergelijkbare ontwikkelingen bij gemeenten (deskundigheid rood) financieringsconstructies, riskomanagement, actief grondbeleid. 2. Integrale meerjarenprogrammering gebiedsontwikkeling wat betreft de provinciale personele en materiële inzet in integrale projecten en ILG. Opzet in hoofdlijnen gereed voor begrotingscyclus 2008. Deze programmering biedt de basis voor versterking van de materiële inbreng/investeringen in deze projecten. 3. Versterken bestuurlijke organisatie en bestuurlijk - ambtelijk samenspel. 4. Experimenten bij conversie van bestaande bedrijventerreinen stimuleren.

In gebieden waar complexe problemen spelen dan wel waar zich ontwikkelingskansen voordoen zal de provincie zich personeel en financieel inzetten om door middel van de uitvoering van gebiedsgerichte projecten problemen op te lossen en kansen te benutten. Hierbij zal altijd in samenwerking en wisselwerking met andere overheden en belangenorganisaties worden gewerkt. De projecten die thans de uitvoeringsfase naderen (zoals bijvoorbeeld Rondom het Veerse Meer, de Kenniswerf, Polderpolder en Waterdunen) zullen op zo kort mogelijk termijn tot uitvoering worden gebracht. De provincie wil investeren in gebieden en stelt daartoe een investeringsbudget gebiedsontwikkeling in. Het behoud en het vergroten van de omgevingskwaliteit, zoals in de veelvuldig in Zeeland voorkomende recreatieomgeving, en het benutten van ontwikkelingskansen staat bij de aanwending van gelden uit dit investeringsbudget voorop. Om dit te bereiken is "ontschotting" van bijdragen (zowel provinciale bijdragen als die van derden) noodzakelijk.

Vergelijkbare kleinschaligere projecten e.d. spelen ook bij gemeenten. Hiervoor is een beperkte stimulerende rol van de provincie gewenst. Gedacht kan worden aan de revitalisering van bedrijventerreinen, waarbij niet alleen gekeken wordt naar sociaal-economische factoren en factoren uit het omgevingsbeleid, maar ook naar andere provinciale speerpunten zoals het vestigen van nieuwe functies in bestaande locaties. Op deze punten willen wij samenwerken met gemeenten om de conversie te maken.

Om het draagvlak voor deze projecten te vergroten en de bestuurlijke processen efficiënter te maken, zullen wij bij enkele gebiedsgerichte projecten externen verzoeken om de voorzittersrol op zich te nemen.

26

Integrale gebiedsontwikkeling

innovation island is als lossen knikker / eiland op een eiland

27

Ontwikkelingskansen

integrale ontwikkeling

Schouwen-Duiveland als pilot

ontschotten subsidies door “integrale benadering” koppelen aan

- ontschotten hoofd en hart door DOEN, maakt zinvolheid en welvaart mogelijk, subsidies en LvDO daarvoor inzetten

Alles maar dan ook werkelijk alles komt terug in integraal praktijkexperiment voor Schouwen-Duiveland.

Nwe verb pag 27

regionale werkgelegenheid met name voor Zeewer-Vlaanderen en grensoverschrijdende samenwerking voor ons uitdrukkelijke aandachtspunten.

Energiebeleid

Speerpunt PS	Klimaat, water en energie
Portefeuillehouder	Dhr. M. Wiemsa
Doelstelling	1. Bijdrage leveren aan de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen; 2. Bijdrage leveren aan de kennisontwikkeling en -deling; 3. Bijdrage leveren aan het uitvoeren van projecten op gebied van duurzame energie; 4. Een leidende rol voor Zeeland op gebied van duurzame energie; 5. Investeren in kennis, houding en gedrag van energieconsumenten teneinde milieuz- en energiebesparingen te kunnen bewerkstelligen; 6. Bijdrage leveren aan de energietransitie van de Zeeuwse industrie.
Partners	Gemeente, waterschappen, Rijkswaterstaat, ministerie van Economische Zaken, Delta NV, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Maatregelen/resultaten GS	1. Vastgestelde strategienota energie (uitgewerkt in samenwerking met partners) en kansrijke acties daaruit in gang gezet; 2. Koppeling kennis en innovatie.

Wij zetten in op energiebesparing en een variëteit van energieaanbod: niet alleen traditionele vormen van energie, maar ook duurzame energiebronnen (verder) ontwikkelen. Vanuit Zeeland een bijdrage leveren aan de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in het algemeen en CO₂ in het bijzonder. Daaronder volgen wij de (landelijke) discussie over kernenergie en de komst van een tweede kerncentrale naarmogenet.

Wij werken aan een strategienota energie, waarin we aan meerdere vormen van energie aandacht besteden. Ook aan de mogelijkheid van onderzoek naar innovatieve energiebronnen, zoals osmose-energie. Uitgangspunt is dat klimaatverandering ook kansen biedt voor de Zeeuwse economie. Behalve de zoektocht naar innovatieve ontwikkelingen op energiegebied, besteden we ook aandacht aan de gebruikers- en de productieketen. Drie thema's spelen bij de ontwikkeling van het energiebeleid voor ons een essentiële rol: besparing, verduurzaming en "schone fossiel".

In het Omgevingsbeleid is de Klimaatagenda opgenomen. Studies van o.a. het IPCC versterken de noodzaak de ambities uit het omgevingsplan in zowel de sector energiebesparing en reductie broeikasgassen als het watermanagement te actualiseren en te intensiveren. In de komende periode wordt een actualisatie van de Klimaatagenda gerealiseerd, die o.a. tot uitdrukking komt in de strategische nota energiebeleid. De noodzaak van een integrale aanpak van het klimaatvraagstuk in het provinciaal beleid is groot. Het college beijvert zich in de komende periode om die integraliteit tot uitdrukking te brengen. De portefeuillehouders energiebeleid en watermanagement zijn daarbij coördinerend.

De bestemming voor de "Borselle-gelden" die bij Delta NV zijn ondergebracht zullen wij hierbij betrekken.

Zeeland Seaports

Speerpunt PS	Kennis en economie
--------------	--------------------

28

Integrale aanpak klimaatvraagstuk

integraal is samengaan van cultuur en natuur

het credo is simpelweg "ecologie als bron"; hieruit volgt al het andere

Portefeuillehouder	Dhr. Mr. Drs. A.J.G. Poggelaars
Doelstelling	De ontwikkeling van de Zeeuwse haven economie, incl. werkgelegenheid, door versterking van de bestuurlijke en commerciële slagkracht van Zeeland Seaports
Partners	Gemeenten vertegenwoordigd in het bestuur van ZSP, Zeeland Seaports, Ministerie van Verkeer & Waterbouw, havenbedrijven Rotterdam/Gent/Antwerpen/Zeebrugge
Maatregelen/resultaten GS	In samenspraak met gemeentelijke partners de kansen voor Zeeland Seaports aan de orde stellen

Deze collegeperiode willen wij samen met de bestuurlijke partners van Zeeland Seaports werken aan een versterking van de bestuurlijke en commerciële slagkracht van het Zeeuwse havenbedrijf. Daarvoor kiezen wij voor een op afstand geplaatste organisatie, die vanuit de Zeeuwse schaal bezien, optimaal functioneert. Samenwerking met andere havenbedrijven is naar onze mening noodbaar. Hierbij spreken wij een voorkeur uit voor een op nieuwe toekomst geschikte samenwerking met Havenbedrijf Rotterdam, waarbij de blik tevens op mogelijke Vlaamse partners wordt gericht. De inhoud van het takenpakket, de zorg voor de publieke taken en de samenwerking met andere havenbedrijven zijn in onze optiek bepalend voor de organisatievorm en structuur van Zeeland Seaports en niet omgekeerd. Om een goed besluit te kunnen nemen over de toekomstige organisatievorm en structuur van Zeeland Seaports en de samenwerkingsvorm met onder meer Rotterdam, achten wij het van belang om kring te trekken uit het verleden. Wij willen in overleg met de bestuurlijke partners binnen de gemeenschappelijke regeling een onafhankelijk onderzoek in laten stellen naar de effectiviteit van de huidige Gemeenschappelijke Regeling en de samenwerking van ZSP in ESM. Wij zijn ervan overtuigd dat deze initiatieven uit dat onderzoek bijdragen aan een zorgvuldige besluitvorming over de toekomst van Zeeland Seaports.

Promotie

Speerpunt PS	Leefbaarheid en vitaliteit, Kennis en economie
Portefeuillehouder	Mw. Drs. K. Peijs (algemeen, coördinerend), dhr. Drs. H. van Waveren (wonen, recreëren, sport, cultuur) en dhr. H. Wiersma (bedrijven)
Doelstelling	Zeeland promoten door tussenkomst van "Zeeland-ambassadeurs"
Partners	Bedrijfsleven, MV Economische Impuls Zeeland, Kamer van Koophandel, belangen-/brancheorganisaties, cultuur- en sportorganisaties, woningbouwcorporaties, inwoners
Maatregelen/resultaten GS	1. Promotie van Zeeland stimuleren en faciliteren; 2. "Zeeland-ambassadeurs" een podium bieden om hun bedrijf, sector, evenement, dienst of product te promoten en daarmee ook Zeeland op de kaart te zetten; 3. Pro-actief mogelijkheden zoeken en reageren op initiatieven vanuit de markt zodat jaarlijks tenminste 5 verbeteringsbijdragen verleend worden; 4. Stimuleringsbudget beschikbaar stellen

Voor de promotie van Zeeland is een andere aanpak nodig. Door de tussenkomst van "Zeeland-ambassadeurs" willen we Zeeland meer op de kaart zetten. Wij stellen financiële bijdragen beschikbaar waarmee promotieactiviteiten van derden (sectoren, bedrijven, instellingen, organisaties e.d.) verbeterd en versterkt kunnen worden. Van essentieel belang is dat de promotie van de kracht van Zeeland uit gaat en bijdraagt aan een positieve imago en meer bekendheid over de kwaliteiten van de provincie Zeeland. Hiervoor zullen wij proactief de mogelijkheden benutten en reageren op signalen/verzoeken vanuit de

29 Zeeland promoten door tussenkomst Zeeland-Ambassadeurs

Ambassadeurs, boodschappers, merken, verhalen, kunst

- Kip en ei van Columbus-verhaal
- Het ei hebben we (identiteit koppelen aan duurzaamheid)
- Kip is identiteit ten nutte maken: imagocampagne én wederzijdse versterking van identiteit en imago
- De culturele factor zelf als Ambassadeur activeren
 - door regiogeld (koppelen aan Schouwen-Duiveland pas
 - groen Bruto lokaal Product invoeren – groene scan
 - allerlei andere manieren; Strandbakje, digitaal Tam-Tam systeem, triënnale van Weefsel van Beelden gekoppeld aan Nieuwe identiteit, Nieuwe rust als recreatief product, majeure transformatie, regiogeld in VN naar Zeeuws Model, als eerste met groene scan, Nieuwe Rust en Nieuwe Ruimte

Nwe verb pag 29

Zeeuwse samenleving. Op deze wijze kunnen doelgroepen op een natuurlijke manier (voor een afzender/ambassadeur waar men iets mee heeft) op grond van hun eigen, specifieke interesses benaderd worden in plaats van door een massamedium. Waar mogelijk of wettelijk kunnen initiatieven getuimd worden.

Provinciale organisatie

Samenvatting PS	
Portefeuillehouder	Dhr. Drs. H. van Waveren, dhr. M. Wiersma, dhr. G.R.J. van Heukelom
Doelstelling	1. Vermindering van de administratieve lastendruk; 2. Cultuuromslag van ontwikkeling naar uitvoering vervolgen; 3. De mentale toegankelijkheid voor specifieke doelgroepen verbeteren; 4. Communicatie als strategisch beleidsinstrument verankeren in de organisatie; 5. Bestuurs- en ambtelijke vernieuwing naar meer integraal en duurzaam; 6. Vergroten digitale toegankelijkheid provinciale organisatie.
Partners	Bedrijven, Directiesamen
Maatregelen/resultaten	1. Administratieve lastendruk met 25 % verminderen; 2. Toegankelijkheid van de organisatie voor doelgroepen verbeteren door minimaal 20 stageplaatsen per jaar aan te bieden - waarvan minstens 25% bezet wordt door mensen met een functiebeperking en allochtonen - door structureel in te zetten op 10 werkervaringsplaatsen voor doelgroepen per jaar en door doorstroming naar reguliere functies voor mensen uit deze doelgroepen te bevorderen; 3. Projectgedeputeerde(n) aanwijzen; 4. In de projectplannen een strategische dossier is een communicatieparagraaf opgenomen; 5. In de processtructuur van de strategische projecten is de werkwijze in de driehoek bestuur-beleidscommissie beschreven en vastgelegd; 6. Digitale dienstverlening is ingebouwd; 7. Instellen van een strategische denktank waarin in- en externen advies geven over de doorwerking van De Driehoek Rond.

Goed besturen betekent dat de organisatie die belast is met de uitvoering van beleid zo effectief en efficiënt mogelijk moet werken. Het provinciebestuur maakt werk van de vermindering van provinciale regelgeving (bijvoorbeeld op het gebied van subsidieaanvragen en -afrekeningen, ontheffingen, verklaringen van geen bezwaar) en daarmee van de afname van de administratieve lastendruk. Vergroting van de dienstverlening en verbetering van de efficiency binnen de provinciale organisatie (en de daaraan verbonden commissies en instellingen) is het doel. Dat vergt ook een cultuuromslag van deze provinciale organisatie: meedoen en mee-ontwikkelen met andere overheden, bedrijven, instellingen en burgers. Kortom, uitvoering van beleid staat de komende periode centraal. Een projectgedeputeerde die hierin een duidelijke opdracht krijgt, is daarvoor het middel.

Wij vinden het vanzelfsprekend dat de provinciale organisatie toegankelijk is voor doelgroepen, zoals gehandicapten, allochtonen enz., zonder een strikt voorkeursbeleid te voeren. Om ook hierin een voorbeeldfunctie te vervullen, zullen wij het aantal stageplaatsen en (al of niet tijdelijke) dienstverbanden voor doelgroepen opvoeren: de provinciale organisatie als weerspiegeling van de Zeeuwse samenleving.

Voorts geven wij het succesvol afgeronde project deregulering een breed verslag om invulling te geven aan de opdracht van de Staten-Generaal aan de gezamenlijke provincies om de administratieve lastendruk met 25 % te verminderen. Hieronder verstaan wij niet alleen deregulering, maar ook zaken als verkort

30

Cultuuromslag van ontwikkeling naar uitvoering vervolgen

- MVO = gewoon doen!

- ontwerpkuide samen met veranderingskunde / LvDO, betekent zowel hoofd als hart als handen gebruiken

- 'handen' is 'gedrag' = geld

- money makes the world go round

31

Doorwerking de Driehoek Rond

- strategie is topdown bedenken wat bottom-up werkt

- per direct Denk-tank omzetten in Doe-tank

- transitie implementeren heeft nogal wat voeten in de aarde. Ze allemaal tegelijk implementeren is makkelijkste en bovendien enige optie met oog op integraliteit.

- Beginnen met het middel waarmee onze cultuur zich uitdrukt te conformeren naar meer ecologische uitdrukking; dit is de cultuuromslag: money makes the world go round